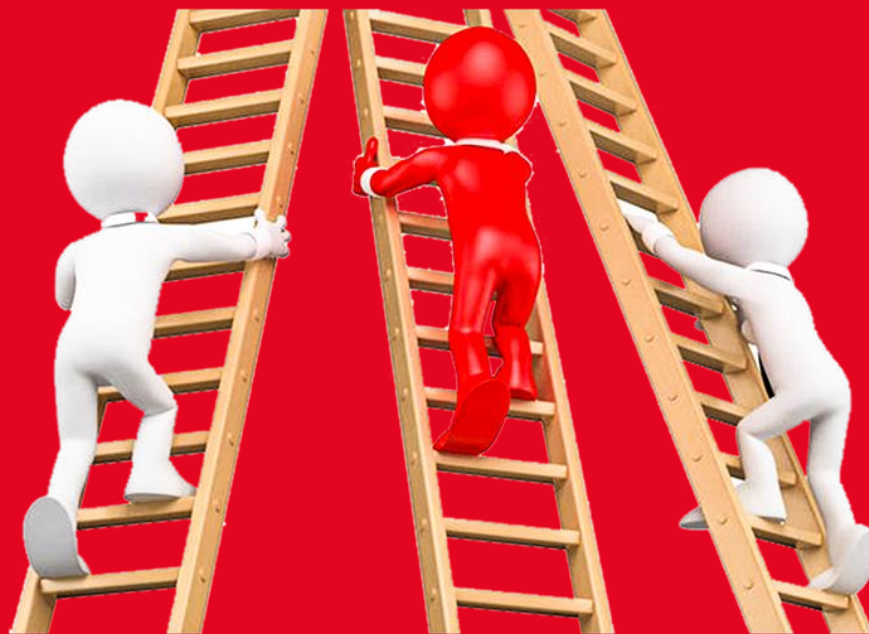

Een goede
doorstroom
naar regulier
onderwijs

betekent
meer kansen
voor
de leerling!

Wat is daarvoor nodig?

Waar let je op?

Aandacht voor een goede overdracht

Hoe kun je de reguliere school ondersteunen?

LOWAN
ONDERSTEUNING ONDERWIJS NIEUWKOMERS

Het eerste jaar

Sociaal emotionele ontwikkeling

- Kijk nog eens terug naar hoe de leerling binnen kwam.
- Hoe is de ontwikkeling op sociaal emotioneel gebied verlopen?
- Heeft de leerling voldoende zelfvertrouwen gekregen?
- Is de leerling weerbaar, durft hij te komen vragen?
- Kan de leerling zelfstandig aan een programma op eigen niveau werken?
- Is de leerling toe aan een Nederlandse omgeving?

Hoe verliep het leerproces?

- Hoe was de ontwikkeling op leergebied gedurende het eerste jaar?
- Scoorde de leerling onder, op of boven de gestelde doelen?
- Zat er een progressieve lijn in? Zo nee, wat was de oorzaak?
- Hoeveel afstand aan dle is er nu met Nederlandse leeftijdgenoten?
- Op welke vakgebieden is er nog afstand?
- Heeft de leerling verlenging gehad?
- Hoe schat jij als leerkracht de mate van succes in als de leerling doorstroomt?

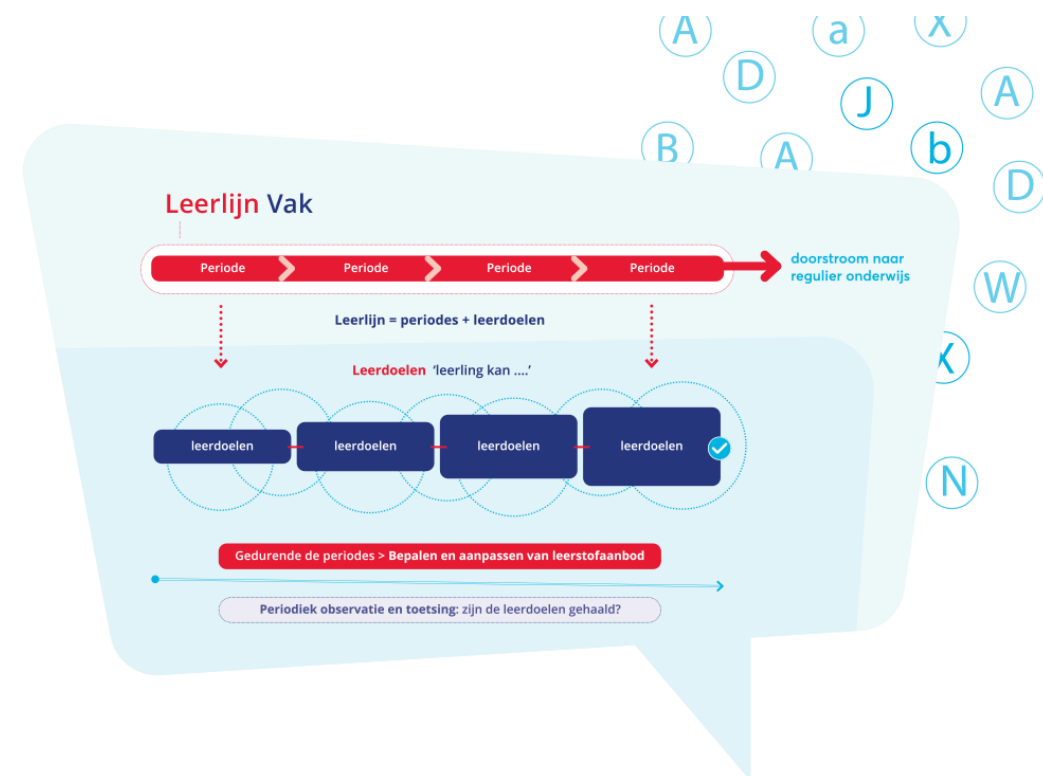

Kijk eens bij de leerlijnen voor gr 3-8

LOWAN/primair onderwijs/leerlijnen

Leerlijnen voor de vakgebieden:

- technisch lezen
- spelling
- begrijpend lezen
- mondelinge taal
- woordenschat

Beginsituatie bepalen

De leerling ...

Voorwaardelijke doelen

- ... begrijpt dat er een relatie tussen geschreven en gesproken taal bestaat **in de thuistaal en/of Nederlands**
- ... kan laten zien dat **Nederlandstalige** boeken worden gelezen van voor naar achter, bladzijden van boven naar beneden en regels van links naar rechts
- ... kan aangeboden klanken **in het Nederlands** herkennen en onderscheiden
- ... kan gesproken mkm-woorden met aangeboden klanken hakken (analyse) en plakken (synthese) (evt. met *visuele ondersteuning*)
- ... kan de aangeboden letters in **het Nederlands** herkennen en fonetisch benoemen

DLE 3

Minimale doelen

- ... kan frequente mkm-woorden vlot lezen zonder de letters afzonderlijk te verklanken
- ... kan korte zinnen met **herkenbare opbouw** lezen met mkm-woorden, met één zin per regel
- ... kan mmmm en mmmk woorden lezen van het type *kast* en *stop*
- ... kan mmmmm en mmmmmk woorden lezen van het type *helpt* en *strip*
- ... kan woorden steeds meer automatisch herkennen
- ... kan eenvoudige verhaaltjes met frequente en/of bekende eenlettergrepen woorden lezen
- ... kan zinnen terugvinden in de tekst

DLE 5

Extra streefdoelen

- ... kan woorden met **drie of meer lettergrepen** lezen (let op: bij onbekende woorden kan de leerling **aarzelend** of **spellend** lezen)
- ... kan **leenwoorden** lezen zoals *computer* en *bureau*
- ... kan woorden eindigend op -tie lezen als *vakantie* of *politie*

DLE 15

DLE 20

DLE 10

Streefdoelen alle leerlingen

- ... kan **tweelettergrepen** woorden lezen van het type *klimrek*
- ... kan woorden met **aai/ooi/oei** lezen zoals *haai, mooi, loei*
- ... kan woorden met **eer/oor/eur** lezen zoals *beer, voor, deur*
- ... kan woorden eindigend op -en, -er, -e lezen
- ... kan de woordstructuur van **verkleinwoorden** herkennen en lezen
- ... kan woorden lezen die beginnen met **be-, ge-, ver-**
- ... kan woorden lezen met -uw, -eeuw, -leuw zoals *in duw, leeuw, nieuw*
- ... herkent hoofdletters en de betekenis ervan (begin zin, naam, etc)
- ... kan woorden lezen met -ig, -lijk, -ing

Ga bij de leerling na ...

- Kan de leerling lezen in de thuistaal of andere taal?
- Komt de leerling uit een geletterde (thuis)omgeving?
- Is de leerling bekend met het Latijns schrift?
- Wat zijn verschillen en overeenkomsten tussen de thuistaal en Nederlands in klanken en schrift?

De DLE-erfgoed zijn geen harde normen, maar handvatten om bijpassende leerstof en toetsen te kiezen.

www.lowan.nl/po/leerlijnen

*

Voorwaardelijke doelen → deze doelen vormen de basis
 Minimale doelen → deze doelen moeten alle leerlingen ten minste behalen
 Streefdoelen alle leerlingen → deze doelen worden voor alle leerlingen nagestreefd
 Extra streefdoelen → komen aan bod voor leerlingen die versneld door de leerstof kunnen

Beginsituatie bepalen

De leerling ...

Begin groep 7

- ... heeft inzicht in getalstructuur tot 1.000.000
- ... kan cijferend optellen van kommagetallen met en zonder overschrijding tiental
- ... kan cijferend aftrekken van kommagetallen met en zonder lenen
- ... heeft kennis van inhoudsmaten
- ... kan optellen en aftrekken van gelijknamige breuken + vereenvoudigen
- ... kan een breuk vermenigvuldigen met een heel getal
- ... rekent met het metriek stelsel
- ... legt de relatie procenten/breuken
- ... berekent oppervlakte en omtrek

DLE 45

Begin groep 8

- ... kan rekenen met verhoudingstabellen
- ... kan ruimtelijk redeneren
- ... kan schaal berekenen
- ... kan een vergelijking maken met breuken en kommagetallen
- ... kan cijferend delen tot 3 cijfers achter de komma
- ... kan begrippen uur, etmaal, dag, week, maand, jaar, eeuw omzetten
- ... rekent met procenten

DLE 55

Midden groep 7

- ... kan een serie kommagetallen in volgorde zetten
- ... kan een staartdeling met rest/kommagetal vlot berekenen
- ... hoofdreken $x10/ x100/ x1000$ en $:10/:100/:1000$
- ... kan breuken gelijknamig maken
- ... kan ongelijknamige breuken optellen/afrekken en vereenvoudigen
- ... kan breuken vermenigvuldigen
- ... kent eenvoudige procentsommen
- ... kan een bedrag afronden op 10den en 100sten
- ... kan een gemiddelde berekenen
- ... kan een rekenmachine bedienen
- ... oefent met redactiesommen groep 7
- ... beheerst redactiesommen groep 7

DLE 50

Midden groep 8

- ... rekent met gelijknamige/ongelijknamige breuken
- ... zet een breuk om in kommagetal/procenten
- ... rekent met procenten
- ... leest diagrammen en grafieken af
- ... beheerst het gehele metriek stelsel
- ... kan hoeken opmeten
- ... oefent met redactiesommen groep 8
- ... beheerst redactiesommen groep 8
- ... kan kwadrateren, machtsverheffen en worteltrekken

DLE 60

De DLE-erfgoed zijn geen harde normen, maar handvatten om bijpassende leerstof en toetsen te kiezen.

www.lowan.nl/po/leerlijnen

*

Voorwaardelijke doelen → deze doelen vormen de basis
 Minimale doelen → deze doelen moeten alle leerlingen ten minste behalen
 Streefdoelen alle leerlingen → deze doelen worden voor alle leerlingen nagestreefd
 Extra streefdoelen → komen aan bod voor leerlingen die versneld door de leerstof kunnen

Toetsen; klopt het beeld?

Methode-onafhankelijke toetsen

- technisch lezen
- begrijpend lezen
- spelling
- rekenen
- woordenschat

Mogelijke toetsen:

Technisch lezen	AVI toets DMT	Score op AVI niveau Score op dle
Spelling	PI dictee, CITO SVT, Dia, BOOM, IEP	Score op dle of I t/m V
Begrijpend lezen	CITO 3.0 of Leerling in Beeld, BOOM, IEP of Dia	Score op dle of I t/m V
Hoofdrekenen	SVT hoofdrekenen van BOOM, Bareka	Score op dle
Rekenen	SVT rekenen/wiskunde van BOOM, Dia, IEP, CITO LIB	Score op dle of I t/m V
Woordenschat	Methode gebonden of leerlijn	Aantal goed of observatie

Wat is er minimaal nodig voor doorstroom?

- Technisch lezen zo dicht mogelijk bij de groep waarin de leerling geplaatst wordt
- Rekenen idem
- Spelling. Zorg dat de basis van spellen minimaal aanwezig is. Klanken!
- Mondelinge taal:
 - kan de leerling duidelijk maken wat hij bedoelt?
 - kunnen medeleerlingen hem verstaan?
 - begrijpt hij eenvoudige instructie?
 - kijk op de leerlijn mondelinge taal hoever de leerling is
 - de taal hoeft nog niet perfect te zijn!
- Uitstroom naar groep 4-5 of hoger:
 - is de leerling in staat om een begrip leestoets te maken? Hoe groot is de afstand?
 - kan de leerling uit de context halen wat er bedoeld wordt?
- Woordenschat. Weet de leerling hoe hij achter de betekenis van een woord kan komen? Maw heeft de leerlingen handvatten hoe hij ook zelf zijn woordenschat uit kan breiden?
- Zorg dat de leerling niet in een té lage groep geplaatst wordt!

Kan deze leerling naar groep 3?

Welk observatiesysteem gebruiken jullie?	Wat moet minimaal beheerst worden?	Aanpassingen:
Waar valt dit kind op uit in groep 2? Is die uitval van belang voor groep 3? Is het alleen taal? Zie je groei? Waar let je specifiek op?	Wat vinden jullie of de basisschool belangrijk dat kinderen moeten kennen als ze naar groep 3 gaan? Is dat reëel? Woordenschat? Letterkennis? Auditieve waarneming? Rekenbegrippen? Anders?	Overdracht: wat geef je door? Waar moet de leerkracht van groep 3 op bedacht zijn? Geef aan dat een kind er 5 jaar over doet om de taal echt goed te leren.

Ontwikkellijnen kleuters

Voorbeeld mondelinge taal

Hulpmiddel om te bepalen hoe ver de leerling gevorderd is.
Let op: dit is géén afvinklijst!

Voorbeeld van minimumdoelen

Motorische ontwikkeling en zelfredzaamheid	Kan schoenen zelf vastmaken Kan zelf de spullen opruimen Kan het Werkschema 'lezen' Kan eenvoudige figuren natekenen en schilderen Kan bouwen met kleine blokken. Kan knippen met papier en karton Kan voorgetekende figuren uitknippen
Auditieve waarneming	Heeft een goede luisterhouding Kan een meerlettergrepig woord nazeggen (glazenwasser) en een zin van 7 woorden Kan bij drie woorden de laatste benoemen Kan mkm woorden synthetiseren en analyseren
Visuele waarneming	Kan de geschreven namen van klasgenootjes herkennen Kan hetzelfde woord vinden
Woordenschat	Scoort 80% op de passieve thematoets en 65% op de actieve thematoets TAK Passief 2000 TAK Actief 1300
Fasen in de tweede taalverwerving (uitleg aan het eind van dit document)	Gebruikt langere zinnen (5 tot 6 woorden) Kan activiteiten van andere lln. sturen en reageren op aanwijzingen van anderen Kan om hulp vragen Kan activiteiten van zichzelf en anderen benoemen Kan praten over dingen die in het onmiddellijke verleden gebeurd zijn
Rekenen	Kan cijfers tot 10 schrijven met de juiste schrijfrichting Kan tot 10 heen en terug tellen en herkent deze cijfersymbolen Kent de rekenbegrippen zoals behandeld in boek 3A Reken Zeker
Technisch lezen	Zelf invullen indien de lln. hieraan toe is. (in de praktijk kern 1½)

Planning doorstroom

Stappenplan voor ouders

Voorbeeld vanuit Amiko Sneek

Boekje voor de nieuwe school meegeven aan ouders:

Kijk bij [primair onderwijs/kwaliteitszorg/doorstroom/boekje Amiko](#)

Wanneer is er hulp nodig?

- Als het ouders niet lukt vanwege de taal of een andere reden
- Als er zorg is om een leerling en je een specifieke plek zoekt
- Als de leerafstand erg groot is en er eerst overleg nodig is met de reguliere school

Overdrachtsdocument

Zorg dat het overdrachtsdocument (OPP, IOP, Groeidocument etc) volledig is:

- sociaal emotioneel
- vakgebieden
- aandachtspunten nieuwe school

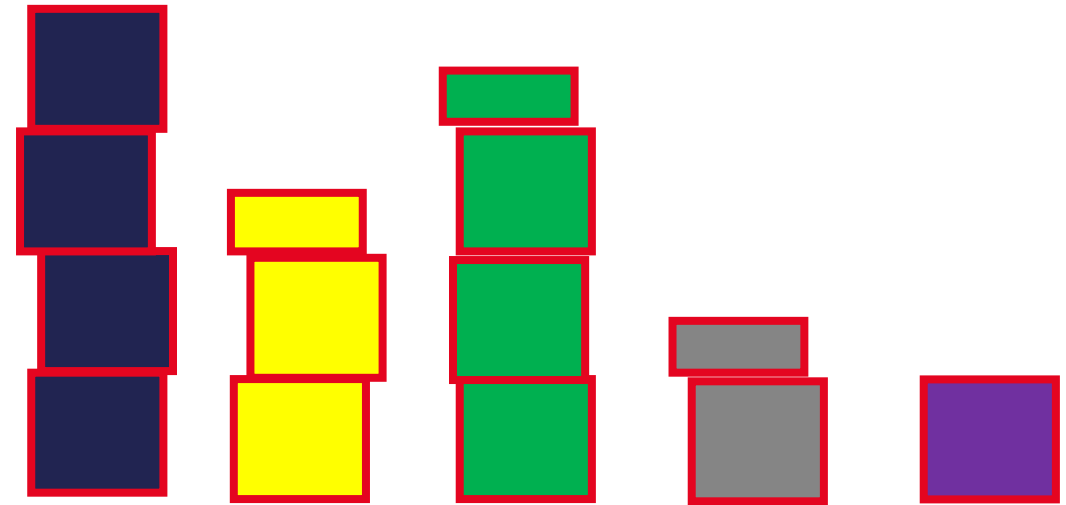
Stuur het op vóóordat de warme overdracht plaatsvindt

Voorbeelden: LOWAN/primair onderwijs/kwaliteitszorg/ontwikkelingsperspectieven

Volg een online bijeenkomst: <https://www.schoolkr8.nl>

Betrek de leerling erbij

De leerling is trots: 'Ik mag naar een Nederlandse school!'

Maak visueel hoeveel het kind geleerd heeft!

Laat óók zien wat nog moeilijk is!

Benadruk dat het niet erg is als hij/zij bij sommige vakken nog in een ander boekje moet werken.

Warme overdracht

Belangrijk om te vertellen:

- Wel/niet naar school geweest?
- Hoe kwam de leerling bij jou binnen?
- Welke taal/talen?
- Achtergrondinformatie
- Op welke manier heb jij contact gehad met de ouders, in welke taal? Tolkentelefoon
- Geef als tip dat de leerkracht de ouders snel uitnodigt zodat ze even wegwijs gemaakt kunnen worden
- Indien er sprake is van verzuim, dit benoemen en de reden daarvan
- Contact met klasgenoten/contact met de leerkracht
- (werk)houding Wat werkt wel/niet bij deze leerling?
- Per vakgebied niveau bekijken, geef evt tips hoe de lkr hierbij kan aansluiten in de klas
- Laat de vervolgschool naar jullie bellen als er iets niet lekker loopt
- Vertel dat de schoolresultaten de eerste 4 jaar niet meetellen

Voorbeeld nazorg

Goede warme
overdracht, bij
zorgleerling
alvast eerste
afpraak plannen

Na 4 weken
contact
basisschool via
mail

Bezoek en/of
observatie nav
hulpvraag

Hulp bij maken
van een plan

Check of het
plan loopt en
evt verdere hulp

Soms gaat het anders.....

2022-2023:

- onverwachte gebeurtenissen
- wachtlijsten
- grotere nieuwkomersgroepen
- kinderen langer dan 1- 1,5 jaar in Nederland; bekostiging
- etc

Gevolgen: Kinderen stromen eerder uit

Wat te doen:

- Overleg van tevoren met de school waar het kind naar toe gaat!
- School 'weigert' leerling, wat dan? Wijzen op zorgplicht.....of/en:
- Bovenschools regionaal overleg; Samenwerkingsverband, gemeente, schoolbesturen.
Dit is een gezamenlijk probleem. De reguliere scholen hebben hulp nodig!

12 juni webinar doorstroom gezien vanuit de reguliere school

Hulp nodig?

Bel of mail naar de helpdesk! tel: 0302324848 helpdesk@lowanpo.nl

Wij denken graag met je mee!

www.lowan.nl

LOWAN
ONDERSTEUNING ONDERWIJS NIEUWKOMERS